

DZIENNIK LUDOWY

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCYALISTYCZNEJ

NAKŁADEM: LUDOWEGO TOWARZYSTWA WYDAWNICZEGO.

REDAKTOR NACZELNY: ARTUR W. HAUSER.

CENA PRENUMERATY:
We Lwowie mies. . . kor. 6.—
Z dostawą do domu kor. 7.50
Na prowincyi mies. . kor. 7.50
CENY OGŁOSZEŃ:
Ogłoszenia za wiersz nonp. 40 h.
Nadesłane za wiersz nonp. 2 K.
Drobne ogłoszenia 15 h. za wyraz,
tłustym drukiem podwójnie.
Adres Redakcyi i Administracyi:
Lwów, ul. Sykałuska 1. 21.
Cena numeru pojedynczego:
40 hal.

O wybór prezydenta.

Radni m. Lwowa zbiorą się poraz drugi celem wybrania prezydenta miasta, bo wyboru nie dokonano. I nie dziwnego.

Radni miejscy mają bowiem przed sobą zadanie wielkie i odpowiedzialne.

Radni mają wybrać nie tylko gospodarza, któryby, wspólnie z wiceprezydentami, położył kres między przez ujęcie aprowizacyi i sprawiedliwy podział dóbr doczesnych, ale muszą wybrać w jednej osobie działacza społecznego i politycznego, któryby umiejętnością, rozumem i wielkim sercem umiał zespolic ambicję przywódców wszystkich partii do wspólnych celów i potężnych prac nad dźwignięciem miasta z upadku, zastoju, niedoli i podnieść ofiarności i ducha wszystkich obywateli tego kresowego grodu Rzeczypospolitej polskiej.

Do tego trzeba mieć o wielkim duchu, o harcie stali, męża śmiałego, odważnego i rozumnego zarazem, by — w dniach grozy i walki — umiał zespolic swoje zarządzenia z działalnością na froncie w jednolitą całość, by Lwów cały i jego obrońcy czuli, że poza władzą wojskową jest jeszcze wódz miasta, który będzie chciał i będzie umiał zastosować całe swoje i innych jestestwo do wielkich zmian i losów miasta i, że jak kapitan na okręcie, posterunku nie opuści, choćby razem z obrońcami zginąć miał.

Tu mimowoli nasuwa się pytanie, czy się było stało z naszym kochanym Lwowem i jego obywatelami w czasie inwazyi rosyjskiej, gdybyśmy czełgodnego ś. p. Rutowskiego nie mieli?

To był mąż stanu i obywatel, gospodarz miasta i kapitan okrętu, który umiał władać nie tylko „tłumem“ ale i „władcami“ i opanowywać całą nawagę rosyjską. — Uratował miasto kresowe i honor narodu, sam zginął; — bo wiemy, ile sił mu zostało, gdy wrócił z niewoli.

Dziś Lwów potrzebuje męża równie wielkiego, o wysokiej kulturze, by umiał także godnie i odpowiednio reprezentować nasze miasto, jego bohaterskiego ducha, aby był naprawdę wyrazem walczącego Lwowa.

Odpowiedzialność za wybór głowy miasta, męża zaufania wszystkich obywateli Lwowa i niejako reprezentanta Rzeczypospolitej polskiej jest bardzo wielka.

W chwili więc dziejowej, na rubieżu kraju i epok, nie może być oczywiście mowy o kłęczach partyjnych, o ambicyach przywódców, a tem mniej o targach partyjnych. Tu wszyscy są za wybór, tak doniosły w następstwach dla całego narodu, odpowiedzialni, że wszyscy muszą zestrzelić całą moc ducha i serca i wybrać najodpowiedniejszego spośród siebie a rychło, bo czas bieży z zawrotną szybkością. Czekamy.

L. M., wyborca V. okręgu.

Popierajcie Pol. Pożyczkę Państw.

Czy wiesz, co te znaczą słowa:
„Polska Pożyczka Państwowa“? —
Bliski koniec przykrych wojny,
Kraj szczęśliwy, lud spokojny!

Zwycięski pochód armii polskiej na Litwie i Białorusi.

Komunikat sztabu generalnego:

z dnia 11. lutego 1919.

Litwa, Białoruś. Grupa gen. Listowskiego. Po drobnych potyczkach zostały zajęte Małoryte i Mokhrany. Kawaleria stoi pod Kobryniem. Wołyń. Chełmszczyzna. Grupa gen. Rydz-Śmigłego: Pod Wyżwą i Zabłociem nasza kawaleria rozprężyła uzbrojone bandy chłopskie, chcące uszkodzić tor kolejowy.

Galicja wschodnia. Grupa gen. Romera: Drobne utarczki pod Drohobozem i Bełzem. Grupa gen. Rozwadowskiego: słaba dzia-

łalność artylerii i potyczki patroli wywiadowczych.

Śląsk cieszyński. Sytuacja bez zmiany.

W zastępstwie szefa sztabu gen. Haller, pułkownik.

Sytuacja wojenna dnia 13. lutego 1919

Biurowas prasowe donosi:

Dzisiaj artyleria nieprzyjacielska ostrzeliwała południowy odcinek Lwowa. Małe walki w okolicy Rzeszy ruskiej i na zachód od Gródka. Poza tem nie było ważniejszych zmian.

Wojsko niemieckie opróżniło linię Kowel-Brześć.

Nauen. 11. lutego. (B. P.). Opróżnienie rosyjskich(?) obszarów wzdłuż kolei Kowel-Brześć litewski zostało przez wojska niemieckie przeprowadzone.

Bezczelność Niemców.

Berlin. Wolf. 13. lutego. (Pat.). Rząd niemiecki, w odpowiedzi na notę koalicji, doręczoną w komisji rozejmowej, oświadcza, że wyda wszelkie zarządzenia celem zabezpieczenia przejazdu komisji, która ma zbadać stosunki w zaborze pruskim.

Rząd niemiecki nie może uznać, w obrębie granic państwowych, utworzonych władz pol-

skich. Nie może ścierpieć, aby

poddani niemieccy (!), polskiego pochodzenia,

dążyli do przeprowadzenia swych celów w drodze gwałtownego oderwania obszarów niemieckich (!). Zastrzega sobie przeciw nim swobodę działania.

Socyalista Ebert tymczas. prezydentem Niemiec.

Konstytuanta niemiecka usunęła formę rządów monarchicznych!
Nowy prezydent przyjął wybór.

Weimar. 11. lutego (B. P.). Na posiedzeniu Zgromadzenia Narodowego, odbytem 10 lutego, został przyjęty projekt prowizorycznej konstytucyi w istotnych punktach wszystkimi głosami przeciw głosom niezawisłych socyalistów i niektórych członków partii centrowej. Następnie Rząd tymczasowy złożył swą władzę w ręce Zgromadzenia Narodowego, jednakowoż na prośbę całej Izby, zatrzymał ją, aż do wyboru Prezydenta Rzeszy. W dniu dzisiejszym (t. j. 11. lutego) dokonano wyboru prezydenta Rzeszy w głosowaniu pisemnem. 277 głosów otrzymał Fritz Ebert, który tem samem został wybrany tymczasowym Prezydentem Rzeszy. Posadowski po 1. Ebert oświadczył, iż wybór przyjmuje.

Prezydent Izby, Dawid, wygłosił dłuższą przemowę, w której wskazał, iż w ten sposób usunięto wreszcie opiekuna państwa, który pra-

wo swoje opierał na dziedziczeniu. Obecny Naczelnik Państwa jest już uprawniony do przemawiania i działania w imieniu narodu niemieckiego. Nowy Prezydent Rzeszy potrafi należycie sterować nową państwową. Naród niemiecki może zaufać, że wypróbowana polityczna czystość, energia i siła woli Eberta potrafi i w dalszym ciągu chronić niemiecką młodą wolność przed wszelkimi niebezpieczeństwami, jakiego mogły na nią przyjść czy od strony prawej, czy też lewej. (Żywe brawa i potakiwania wśród większości, niepokój wśród niezawisłych socyalistów).

Prezydent Rzeszy, Ebert, oświadcza, że będzie się starał sprawować swój urząd z oddaniem wszystkich sił swoich, bezpartyjnie, nikt nie forytując ani odpychając.

(Ebert, jak wiadomo, jest wodzem socyalistów większości. Red.).

Kto sprawcą wojny światowej?

Nauen. 9. lutego. (B. P.). Niemiecka Komisja rozejmowa oświadczyła, że rząd niemiecki powtórnie objawił gotowość swoją do wyjaśnienia w jaknajszerszym zakresie na kongresie pokojowym pytania: **kto był winien wybuchu wojny.**

Koalicja zaopatruje Niemców w żywność.

Berlin. 13. lutego. (Pat.). Po trzydniowych obradach w Spa, zawarto z rządami koalicji umowy co do dostarczenia środków żywności. Niemcy otrzymują natychmiast znaczne ilości żywności obecnie i aż do sierpnia, o ile w komisji finansowej dojdzie do ugody finansowej.

„Najdroższy tłuszcz, najkosztowniejsze mleko dla — Niemiec...“

Berlin. 11. lutego. (B. P.). W sprawie umowy o dostarczenie środków żywności dla Niemiec pisze „Berliner Zeitung am Mittag“, że jest to wprawdzie zdarzenie pocieszające ze względu na fizyczny stan narodu niemieckiego, nie należy jednak bynajmniej tego układu uważać za jakieś udogodnienie ze strony ententy, przeciwnie, **będzie to najdroższy tłuszcz i zboże i najbardziej kosztowne mleko, jakie kiedykolwiek Niemcy jedli i pili.** Według dokładnych obliczeń, przypadnie na jedną osobę 1 funt słoniny i mięsa a tylko co 5-ty Niemiec otrzyma 1 dozę mleka.

O Mackensena.

Nauen. 11. lutego. (B. P.). Na niemieckie zapytanie w sprawie marszałka Mackensena udzieliła Naczelna Komenda koalicyjnej armii Wschodu wyjaśnienie, że ograniczenie wolności co do osoby marszałka zostało zniesione z chwilą, gdy złożył przyrzeczenie, że się nie wydał bez formalnego przyzwolenia. Wojska, które pozostają w zamku, służą tylko do ochrony marszałka i jego sztabu generalnego. Także komunikacja pocztowa została uregulowana.

O powrót jeńców.

Nauen. 13. lutego. (B. P.). W niedzielę odbyło się w Berlinie masowe zebranie ludowe, protestujące przeciw zatrzymaniu przez koalicję jeńców wojennych i cywilnych oraz użyciu ich do ciężkich robót. Takie postanowienia są tylko dalszym prowadzeniem wojny i zmierzają do zupełnego zniszczenia narodu niemieckiego i pogrążenia go w niewolnictwo barbarzyńskich czasów.

Bolszewicy mordują Niemców.

Nauen. 11. lutego. (B. P.). Jak donoszą, została niemiecka załoga w Windawie, po zdobyciu tego miasta, przez bolszewików w pień wycięta. Koloniści niemieccy w Góldyndze (Goldingen) zostali rozstrzelani.

Spadkobiercy metod austriackich.

Wiedeń. 11. lutego. (B. P.). „Deutsch-boemische Korrespondenz“ ogłasza tajne rozporządzenie rządu czesko-słowackiego, który chce karać udział w wyborach do niemiecko-aust. zgromadzenia narodowego więzieniem i wyraża z tego powodu najwyższe oburzenie, wskazując, że rząd czeski zaczyna naśladować dawny wiedeński centralizm, który gwałcił prawa mniejszości narodowej.

Bokater narod. turecki złodziejem.

Paryż. 11. lutego. — Dzienniki tureckie donoszą: Śledztwo, nakazane przez ministra finansów, wykazało, że **Enver-pasza wykorzystał swój pobyt w ministerstwie wojny, by wydobyć dla brata swego Neury paszy poważne sumy.** Za pierwszym razem z tajnych funduszy wydał on 9 milionów, za drugim razem — 26 milionów franków.

Narady Finlandyi z Danią i Norwegią.

Sztokholm. 11. lutego. Posłowie duński i norwegi zaprosili imieniem swoich rządów fińskiego naczelnika państwa Mannerheima, aby w związku z odwiedzinami u króla szwedzkiego przybył także do Kopenhagi i Chrystianii.

Gdy pożyczkę polską kupisz,

Nie udawaj patryoty!

Nie poniesiesz wszak ofiary,

Lecz — interes zrobisz złoty!

Z SEJMU

Posiedzenie konwentu seniorów.

Warszawa. 13. 2. noc. (Pat.). Konwent seniorów obradował wczoraj w dalszym ciągu nad projektem regulaminu sejmowego. Pewne jego części przyjęto, przyjęcie innych odłożono.

Następnie zajmowano się sprawą

dopuszczenia do Sejmu dalszych przedstawicieli zaboru pruskiego.

Posel Rorfanty zgłosił wniosek, by 71 członkom Nacz. Rady Lud. w Poznańskim, wybranym 5. grudnia 1918 r. przez Sejm dzielnicowy, udzielić mandatów poselskich. Po przyłączeniu zaboru pruskiego, w ciągu 4 tygodni, rząd rozpisał tam nowe wybory.

Posel Daszyński zgłosił następujący wniosek w tej sprawie:

Wzywa się komisję prawniczą, aby do dni 14 przedstawiła Sejmowi projekt ustawy o udziale kresowych ziem polskich, dziś pod zarządem Rzeczypospolitej jeszcze się nie znajdujących, w przedstawicielstwie sejmowym państwa polskiego.

Wniosek ten, w myśl przyjętej poprawki p. Bardla, zmieniono w ten sposób, **aby komisja co do kresów zaboru pruskiego do dni trzech, co do kresów wschodnich do dni 14 wnioski swoje przedstawiła.**

Ze stronnictw.

Warszawa. 13. lutego noc. (Pat.). Z posłów poznańskich przystąpili do narodowego związku ludowego pp. Seyda, Trampeczyński, ks. Głos i ks. Stychel. P. Nowicki wstąpił do narodowego Związku robotniczego. W miejsce posła żydowskiego Rosenfelda, przebywającego w Szwajcarii wszedł p. Schipper, poale-syonista z Tarnowa.

Nowiny z dnia.

Lwow, 13. lutego.

W sprawie afery dra J. Ruckera.

Poruszona przez nas i inne dzienniki sprawa znalezienia znacznych zapasów żywności w fabryce J. Ruckera, wywołała liczne artykuły w pismach, mianowicie sprostowania i zaprzeczenia, jakoby dr. Rucker popełnił rzecz karygodną, przechowując w fabryce konserw zapasy wiktuałów. Jest jednak rzeczą stwierdzoną, że w czasie, gdy we Lwowie cukru nie było, dr. Rucker przechowywał u siebie 4 i pół wagonu cukru, nie zgłoszwszy zapasu w magistracie i sprzedawał go bez kartek, a zatem drogą niedozwoloną. Zresztą fabryka otrzymała cukier

i inne artykuły nie na sprzedaż, ale do wyrobu konserw. Zapas ten starczyłby na zaopatrzenie całego Lwowa i miasto powinno było go zająć.

Nagromadzenie artykułów służących do wyrobu konserw nie było niezbędne w fabryce, która jest unieruchomiona. Wielkie zapasy konserw mięsnych w czasie, gdy Lwów odbywał się bez mięsa, należało zgłosić i odstąpić na rzecz wojska, czego nie uczyniono.

Jak stwierdzają rachunki, dr. Rucker sprzedawał kaszę hreczaną po cenie prawie dwa razy wyższej niż taryfa opiewa. Dowodem wręcz, że przechowywanie i handel tymi towarami były nieprawidłowe, jest **fakt oddania sprawy prokuratury i magistratowi.**

Nawiązując do powyższego faktu, zaznaczamy, — z obowiązku dziennikarskiego — że dr. J. Rucker przysłał nam obszernie wyjaśnienie. Wyjaśnienia tego, które zresztą w niczem nie zmienia treści zamieszczonego przez nas artykułu, nie podajemy choćby dlatego, iż aferę powyższą „wyjaśnia“ powołane czynniki — t. j. prokuratura i magistrat. Wstrzymamy się zatem do wyniku ich badań,

Repertuar teatru miejskiego:

W sobotę, 15. lutego, o 5 wiecz. „Wujaszek Alfonsa“, komedia St. Dobrzańskiego. „Verbum nobile“, opera Moniuszki. „Wesele w Ojcowie“, widowisko baletowe.

W niedzielę, 16. lutego, o 5 wiecz. „Uprowadzenie z Seraju“, opera w 4 aktach Mozarta.

W poniedziałek, 17. lutego, o 5 wiecz. „Żołnierz królowej Madagaskaru“, komedia w 3 aktach St. Dobrzańskiego.

Ostrzeżenie. Ostrzega się kolejarzy, iż obecna akcja celem zorganizowania ogólnego związku zawodowego kolejarzy, prowadzona przez urzędników kolejowych, nie ma nic wspólnego z istniejącym związkiem kolejarzy wszelkich dyktasterii, uchwalonym, wedle statutu, w ub. roku, w miesiącu grudniu, w Warszawie.

Herbaciarnia „Akadem. Komitetu Pomocy Żołnierzom i Studentom“ została onegdaj otwarta i mieści się w budynku „Czytelnia akademicka“ (ul. Łozińskiego 1. 7).

Dar 5 p. p. P. Borek Juliusz, szef sztabu odcinka grupy 5 p. p., złożył 200 koron na rzecz „Herbaciarni Akad. Kom. Pomocy Żołnierzom-Studentom“. Za dar ten składa powyższy Komitet serdeczne podziękowanie.

Ryż dostał się K. B. K. Odnosnie do notatki w kronice „Słowa Polskiego“ z dnia 12. lutego b. r. nr. 42, p. t. Sprawa aprowizacyjna, podaje się do publicznej wiadomości, że komunikaty w sprawach aprowizacyjnych pochodzą od Dow. Etapu W. P., a nie od Zarządu miasta. Co się zaś tyczy wagonu ryżu, to stwierdza się, że wagon ryżu otrzymał Książęco-Biskupi-Komitet (K. B. K.), a nie konsum kolejarzy.

Cześć zasłużdze. Rozkazem z dnia 5. lutego b. r. komenda szpitala na Technice wyrzła swe gorące uznanie p. Maurycemu Mycielskiemu przy sposobności przeniesienia go z wymienionego szpitala. Pełnił on tam służbę od pierwszego dnia walki o wolność Lwowa, a zwłaszcza zasłużył się w pierwszych dniach walki, kiedy to nosił rannych i oddawał im nieocenione przysługi osobiste.

Z prawdziwym poświęceniem i zaparciem się siebie, nie szczędąc wiatych sił, ofiarował się całkowicie na usługi cierpiących. Cześć zasłużonemu obywatelowi odradzającej się Rzeczypospolitej!

Fabryka wódek. Mając na uwadze siarczyste mrozy, pragnął p. Hudes Agid przy ul. Ruskiej pod l. 16 swych zaufanych gości nieco rozgrzać. Sfabrykował przeto ze spirytusu denaturowanego tęgą okowitę i pokrył ją, jako „rarytas“, sprzedawał. M. S. O. podczas rewizji w lokalu tym, w uznaniu dobroci fabrykatu, specjał ten skonfiskowała.

Z rewizji. U Maryi Weisgerber, przy ul. Janowskiej pod l. 54, podczas rewizji znaleziono cały magazyn rzeczy wojskowych i bielizny. Rzeczy te zdeponowano a Weisgerbera aresztowano.

Chleb w wolnym handlu. Małkę Bajkę Stan-
ger przyrzucono podczas sprzedaży chleba
miejskiego po 14 koron.

Zakwestyonowanie towarów. Biuro zwalczania
lichwy wykryło u Berla Schussheima 390
m. materii jedwabnej, 265 m. sukna i 3 paczki
gazy zawartości około 755 m. U Chaima Seid-
manna znaleziono 226 kg maki w 5 workach,
6 nowych zarzutek męskich, 5 garniturów i
9 m. czarnej materii na ubrania. Obaj jako e-
wakuowani, pierwszy ze Stanisławowa, drugi
z Bukowiny, korzystają z wolnych mieszkań na
dworcu kolejowym jako bardzo ubodzy. Towa-
ry sprowadzone były niezawodnie w celach pa-
ństwowych.

Materiały i ubrania oddano do Kraj. Za-
kładu odzieży, makę do Zakł. aprowizacyjnego.
Sprawa oparła się o sąd.

Stanisław Hackel, b. legionista w paździer-
niku 1916 r. Schützen-regiment 19, komp. 9,
począł polowa 423. Kto ma wiadomość — pro-
simy o podanie do Biura prasowego D. W. P.
ul. Fredry 2, mezanin, ref. Wójcicki.

NASZA ANKIETA.

Przeciw lichwie żywnościowej.

(Ciąg dalszy).

Me chcąc być ustawodawcami żadnymi krwi
paskarskiej i nawet, jeśli byśmy się mogli pogo-
dzić z myślą, że paskarz choćby w największym
stylu i choćby całym rzeszom konsumentów
dał się najdotkliwiej we znaki, nie może po-
nieść kary dotkliwszej ponad 3 lata ciężkiego
więzienia, należy stwierdzić, że redakcja cyto-
wanego rozporządzenia cesarskiego czyni wszelką
niemal represję sądową przeciw lichwie ży-
wnościowej w praktyce iluzoryczną, gdyż otwie-
ra paskarzom niejako furtkę do ucieczki przed
pościgiem karno-sądowym szeregiem paragrafów,
w których pewne powszednie przejawy paskar-
stwa, jak zwłaszcza np. sprzedaż powyżej cen
maksymalnych lub targowych, wykupywanie
artykułów po drodze na targ, niestosowanie się
do przepisów i zarządzeń władzy co do sposobu
produkcji i zbytu, uchylenie się od ich dostar-
czania konsumentom, zastanowienie przedsię-
wzięcia i t. p., wyłącza z pod orzecznictwa
sądów, a poddaje pod orzecznictwo okręgowej
władzy politycznej (starostwo, a w Lwowie
magistrat) zagrażając te czyny zaledwie jako
wyroczenia porządkowe karami administra-
cyjnymi, pozbawionymi oczywiście skutków
dyktujących na czci i prawach obywatelskich,
jakimi wyposażone są kary sądowe choćby
tylko za przekroczenia z docieśności zysku po-
chołazce. (por. § 46 cyt. r. p.).

W ten sposób dochodzi to rozporządzenie
ces. z 24 marca 1917 do kazuistyki, od której

nawet prawnikowi w głowie się mąci,

gdyż w każdym niemal poszczególnym przy-
padku staje się rzeczą wątpliwą, pod który pa-
ragraf dany przypadek podciągnąć należy, a
zwłaszcza, czy sprawa należy do kompetencji
sądu, czy też do kompetencji władzy politycznej
(a odtąd — wedle rozp. T. K. R. — do sądu
ławniczego).

Tak np. wygorszenie ceny ponad taryfę
maksymalną podpadać może zarówno pod § 19,
jako wykroczenie należące do kompetencji
władzy politycznej, (obecnie sądu ławniczego),
jak niemniej pod § 20 jako przekroczenie, wy-
stępku lub zbrodni jurydyceki sądowej. By w
tym wypadku zawyrokował sąd, trzeba paska-
rzwę wykazać w myśl § 20, iż żądał ceny
widocznie nadmiernej wyzyskując temsamem
nadzwyczajne stosunki spowodowane wojną, co
oczywiście zachodzi z reguły w każdym wy-
padku przekroczenia ceny maksymalnej lub
targowej.

Wypadek codzienny:

W oknie wystawowym spostrzegam masło, wecho-
dę i pytam o cenę. Sklepiarz nie mówiąc mi
wcale, że pragnie wyzyskać nadzwyczajne sto-
unki spowodowane wojną, żąda za kilogram
100 kor., gdy cena maksymalna wynosi 56 kor.
Żąda zatem ceny widocznie nadmiernej. A jed-
nak: Jeśli mu to powiem, otrzymam stereoty-
pową odpowiedź: Panię, mnie samego kosztowa-
ło 96 kor. — A gdzieś Pan to kupił? Odpo-
wiedź: od baby, — której szukaj w polu. Przy-
puściwszy, że ten sklepiarz był jż raz skaza-
ny za podbijanie cen, to tym razem popadł już
w recydywę, a temsamem, wedle § 20, dopuścił
się występku, za który należy mu się od sądu
krajowego karne kara ścisłego aresztu naj-
mniej dwa miesiące, a najwyżej 3 lata, przy-
czem mógłby też być zasądzonym na karę pie-
niężną do 200.000 kor. Lecz równie dobrze
można w uczynku jego dopatrywać się li tylko
„przekroczenia taryfy maksymalnej“ — a w ta-
kim razie sprawa może wziąć daleko łagodniej-
szy obrót lub nawet ugrząść — u władzy po-
litycznej, względnie odtąd u Sądu ławniczego.

Jak z powyższych uwag wynika, zyskujemy
przez reformę podjętą ze strony T. K. R. nie-
wiele, gdyż

zakres kompetencji sądu ławniczego

i przysługujący mu wymiar kary dotyczyć bę-
dzie teoretycznie najbliższych przypadków lichwy
towarowej, względnie żywnościowej, co jednak
stanowić może zarazem furtkę ujęcia nawet dla
typów najcięższych, które też niejednokrotnie
z powodu kazuistyki kompetencyjnej ubite zo-
staną w sądzie ławniczym.

Pozatem w myśl § 4 rozp. T. K. R. sąd
ławniczy orzekać ma w składzie z 3 obywateli
(mianowanych we Lwowie przez prezydenta
miasta, w innych miejscowościach przez prezy-
denta sądu obwodowego lub naczelnika sądu
powiatowego), przewodniczącym zaś sądu ławni-
czego winien być o ile możliwości urzędnik pub-
liczny o wykształceniu prawniczym. Jeśli więc
tylko o ile możliwości, i jeśli nie określono za-
kresu tego „wykształcenia prawniczego“, jeśli
prócz tego wedle § 5 postępowanie przed sądem
ławniczym toczyć się ma bez wszelkich zbędnych
formalności według zasad przyjętych w admi-
nistracyjnym postępowaniu karnem, do którego
mało kto ma nabożeństwo, można zgóry przewi-
dzić, że w łonie tego sądu ławniczego nie bę-
dzie częstokroć nikogo, kto by się orientował
w zastosowaniu owej, tak kazuistycznej ustawy
— t. j. rozp. ces. z 24. marca 1917 i zwłaszcza
w kwestii, czy sprawa nie należy może do kom-
petencji sądu zwyczajnego. W tym stanie rze-
czy dalsze postanowienie § 6 rozp. T. K. R.,
iż przeciw orzeczeniu sądu ławniczego o winie
i karze

nicma środka prawnego,

nie dając się niczem usprawiedliwić. Z uwagi
bowiem na to, że sąd ławniczy wymierzać bę-
dzie kary aresztu do 6 miesięcy obok kar pie-
niężnych do 10.000 K., a zarazem orzekać może
konfiskatę towarów, utratę uprawnień przemy-
słowego i ogłoszenie wyroków w pismach pe-
ryodycznych, — pozbawienie obwinionego (nie
mówię już o poszkodowanym) wszelkiego środka
prawnego, przedstawia się jako niepojęta refor-
matio in pejus. nie mająca sobie równej w ca-
łym ustawodawstwie karnem, a krzywdząca nie-
śłuchanie każdego, kto przez sąd ten — a
łatwo to zdarzyć się może — wśród postępo-
wania szybkiego i sumarycznego niewinnie za-
sądzony zostanie, albowiem dotychczas względnie
w postępowaniu przed władzą polityczną od-
jż orzeczenia istniało odwołanie do wyższej in-
stancji t. j. namiestnictwa, a jeśli namiestnictwo
orzekło w II instancji odmiennie od I-szej, był
jeszcze rekurs do instancji III (ministerstwa)!
Im surowszym ma być ustawodawca wobec
paskarzy, tem skrupulatniej baczyc winien, by
surowy rygor karny nie trafił niewinnego.

(Dok. nast.)

Adwokat dr. Lutwak.

NADEŚLANE.

Za rubrykę tę redakcja nie odpowiada.

KINO FATAMORGANA

Pl. Maryacki 10 (wejście od ul. Wałowej)

Od piątku 13. lutego aż do odwołania!

POTWORNA ZEMSTA

(Tajemniczy zamek)

Dramat w 5-ciu aktach.

Prócz tego 2 arcywesołe komedye p. t.:

Proszek cudowny i Fontolini jako Keron.

Początek przedstawień o godz. 3-ej popołudniu.

Kinoteatr PASAŻ

Pasaż Miłolascha 1. p. 59-2

Od czwartku 13. lutego i w dniu następnym:

POCIĄG W PŁOMIENIACH

Senzacyjny dra-
mat amerykański
w 4 aktach.

Świetne uzupełnienie programu.

Powiększony zespół muzyczny. — Początek przedsta-
wień punktualnie o godzinie 3-ciej popołudniu.

KINO LUX Pasaż Miłolascha, ulica Sienkiewicza.

Program od soboty 4 stycznia 1919

Polskie napisy! Polskie napisy!

Zywa pochodnia

film włoski w 4

aktach

z ERMETTI ZACCONIM w głównych rolach.

Polidori i jego przyjaciel, komedye.

Zaczarowane koło, tryk czarodziejski.

Powiek-zony zespół muzyczny.

Sala na 300 miejsc doskonale ogrzewana.

Początek punktualnie o godzinie 2-giej popołudniu.

Komunikaty.

Baczność, metalowcy! Wzywa się wszystkich robotni-
ków metalowych, ażeby się bezzwłocznie zgłaszali do
konsumu Związku rob. metalowych, ul. Grodzickich 1.8
od godz. 9-12 i 5-7 popoł. z dotychczasową legity-
macją aprowizacyjną, celem ujęcia ich w ewidencję,
i dla zgłoszenia tychże do aprowizacji miejskiej.
Zgłoszenia przyjmuje się każdy dzień do 20. b. m.
włącznie.

Podwieczorek. Akad. Komitet Pomocy Studentom-
Żołnierzom urządził w niedzielę 16. b. m. podwieczorek
w kawiarni „Renaissance“ na fundusz opieki nad żoł-
nierzem-studentem. W programie: loteria fantowa, po-
czta, muzyka wojskowa, oświetlenie elektryczne.

Koleżeńska herbaciarnia dla studentów-żołnierzów jest
otwarta codziennie od godz. 8 rano i od 3-8 wiecz.
w lokalu Czytelni Akademickiej, Dom Akademicki, ul.
Łozińskiego 7.

Polski komitet ratunkowy dla powiatu lwowskiego za-
prasza członków pełnego komitetu, jak również P. T.
Delegatów stałych K. B. K., lwowskiego Starostwa
i T. K. R. (komisyj Opieki społecznej) na posiedzenie,
które odbędzie się dnia 17. bm., t. j. w poniedziałek
o godzinie 10-tej przedpołudniem w lokalu własnym przy
ul. Fredry 1. 3, II. piętro. Na porządku dziennym: Spra-
wozdanie Komitetu wykonawczego z czynności po 31.
stycznia 1919.

Osobne zaproszenia nie zostaną doręczone.

Posiedzenie klubu radnych soc. odbędzie się dziś,
w piątek o godz. 5 popoł. w sali kasy chorych.

Konstytuujące zgromadzenie konsumu robotniczego
„Solidarność“ we Lwowie odbędzie się dnia 16. bm.
o godzinie 3 popoł. w lokalu Stow. żyd. robot. przy ul.
Kotlarskiej 1. 2, na które to zgromadzenie tymczasowy
zarząd wszystkich członków zaprasza.

Baczność, stolarze! W niedzielę, 18. bm., o 10. przed-
południem, odbędzie się zgromadzenie stolarzy w stow.
„Zgoda“, Piesza 2. Sprawa zapomogowa i wiele innych.
Należy przynieść z sobą legitymację stowarzysze-
niową i aprowizacyjną. Wydział.

Teatr świeżyny „Apollo“

Od czwartku 13 lutego
: wspaniały dramat :

NAFALACH LOSU

w głównej roli MIA MAY.

KINO KOPERNIK

ul. Kopernika 1. 9.

Od czwartku 13 lutego i dni następne

Wyrównana zemsta rywala (w 5 aktach)

dramat sensacyjny w 5 wielkich aktach.

DROBNE OGŁOSZENIA.

OSTATNI CZAS
zobaczyć schodzący niebawem
z repertoaru film p. t.

„Dzientelmen-włamywacz“

będący ostatnim wyrazem dowcipu, techniki
i kompozycji sytuacyjnej. Wszystkie te zalety
czynią go tak interesującym, że przez czas
wyświetlania go,

Teatr Stylowy „Chimera“

przy ul. Akademickiej 1. 8,

był pełny po brzegi.

Początek punktualnie o godz. wpół do 3-ciej popoł.

Sekundaryusz szpitala powszechnego **Dr. Z. GROSSEK** ordynuje
w chorobach skórnych i wenerycznych od 11—2, Lwów, Rynek
1. 41, I. piętro. 53—2

Tłuszcze każdego rodzaju do celów technicznych
poszukuje, płacąc najwyższe ceny. Zgłoszenia z podaniem cen i jakości do Biura dzienników
Brücka, Kościuszki 2 pod „Tłuszcze“. 56—3

Pokój frontowy, umeblowany z osobnym wejściem
zaraz do wynajęcia przy ul. Sadowej 1. 4,
II p. na prawo.

Upraszamy naszych P. T. ubezpieczonych o łaskawe uiszczenie zaległych rat premiiowych, w biurze naszym przy ul. Zimorowicza 5, parter, pomiędzy 9—1 przedpołudniem **Filia tow. ubezpieczeń „ALLIANZ“.**

Zgubiono dokumenta wojskowe wraz z fotografią i notesem oraz kilkoma koronami. Zwrot do administracji „Dziennika Ludowego“ za wynagrodzeniem, prócz pieniędzy, które znalazca może sobie zatrzymać. 88—1

Robotników poszukuję do czyszczenia kanałów na dniówkę lub w akordzie za dobrem wynagrodzeniem. Wiadomość: ul. Białohorska 1. 22, przy kolei. 87—2

Futro podróżne męskie w dobrym stanie do sprzedania. Stokłoskiński, Sadownicka 29, I. p., na prawo. 86—2

Stroiciel fortepianów przyjmuje skórkowanie klawiatyry i gruntowne reperacje, Wojnarowicz, ul. Chorażczyzna 1. 5, parter w podwórzu. 84—4

Czeladników szewskich szukam, płacę według lwowskiego cennika, taryfy maksymalnej, a to: zwykłe spody kołkowe bez odstepu na pątk 50 K., lepsze wykończenie i wykłównanie 60 K. od pary — Miłkowski, Przemyśl. 83—

Za węgiel dam futro lub buty i trzewiki nr. 39 i 40, także świece. Mikołajewski, ul. Teresy 2 c. III. p. 80—2

Kawalerski pokój umeblowany do wynajęcia zaraz. Wiadomość: Nowicka, ul. Leśzczyńskiego 6. 70—2

Pokój kawalerski umeblowany, z pościelą, osobnym wchodem, prawem używania łazienki, zaraz do wynajęcia przy ul. L. Sapiehy 1. 67, III. p., na prawo.

Kalendarz powszechny galicyjski na rok 1919 w formie książkowej jest do nabycia w Administracji „Dziennika Ludowego“ po 5 K.

Baczność!

Kto chce korzystnie rzecz
spieniężyć lub okazjnie kupić,
niech odwiedzi nowootwarty

LWOWSKI SKLEP KOMISOWY

w Pasażu Mikolascha.

Pośredniczy w sprzedaży
i kupnie wszelkich rzeczy
prócz mebli.

GALICYJSKI ZIEMSKI BANK KREDYTOWY

Towarzystwo akcyjne we Lwowie.

Na podstawie uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszów z dnia 22. grudnia 1917 i uchwały Rady Zawiadowczej z dnia 21. grudnia 1918 zatwierdzone przez TKR. przystępuje do podwyższenia kapitału akcyjnego Banku z kwoty K 6,000.000 na

K. 12,000.000

przez wydanie 15 000 sztuk nowych akcji emisji z r. 1919 po K. 400 im. wartości

Warunki

nabycia akcji Galicyjskiego Ziemskiego Banku Kredytowego, Tow. akc. emisji z r. 1919.

1. Zgłoszenie na nowe akcje nastąpić może najpóźniej do dnia 20. lutego 1919.

2. Kurs emisyjny akcji wynosi dla dawnych akcjonariuszów K 420, dla nowych K 480 za sztukę, z doliczeniem 5 proc. odsetek od im. wartości akcji za czas od 1. stycznia 1919 do dnia wpłaty. Przy zgłoszeniu należy uiścić gotówką całą cenę kupna z procentami. Dawni akcjonariusze mają prawo poboru za każde dwie akcje poprzednich emisji. jednej akcji nowej emisji, muszą jednak przedłożyć do 15. lutego br. równocześnie ze zgłoszeniem swoje akcje, uzasadniające prawo poboru. Akcje te zostaną na-

tychmiast zwrócone po uwidocznieniu na nich wykonania prawa pobo u.

3. Nowe akcje wydane będą akcjonariuszom za zwrotem potwierdzenia kasowego na uiszczone wpłaty, tudzież zawiadomienia o przydziale akcji.

4. Na wypadek nie przydzielenia akcji zwróci Bank wpłacone kwoty wraz z 3 proc. narosłemi odsetkami najpóźniej do dnia 31. marca 1919.

5. Nowe akcje uczestniczą w zysku Banku począwszy od 1. stycznia 1919 na równi ze starymi akcjami.

Zgłoszenia na nowe akcje przyjmują:

Galicyjski Ziemski Bank Kredytowy, Tow. akc. we
Lwowie, Trzeciego Maja 5. 55-1

Galicyjski Ziemski Bank Kredytowy, Filia w Krakowie,
pl. Maryański 9.

Galicyjski Ziemski Bank Kredytowy, Filia w Lublinie,
Krakowskie przedmieście, róg ulicy Początkowskiej.